Liite 2a

TOIKANSUO

Alustava siirtoviemäriyhteys

Hyväristönmäen alustava uusi tieyhteys

HYVÄRISTÖNMÄKI

0 km 0,5 km 1 km

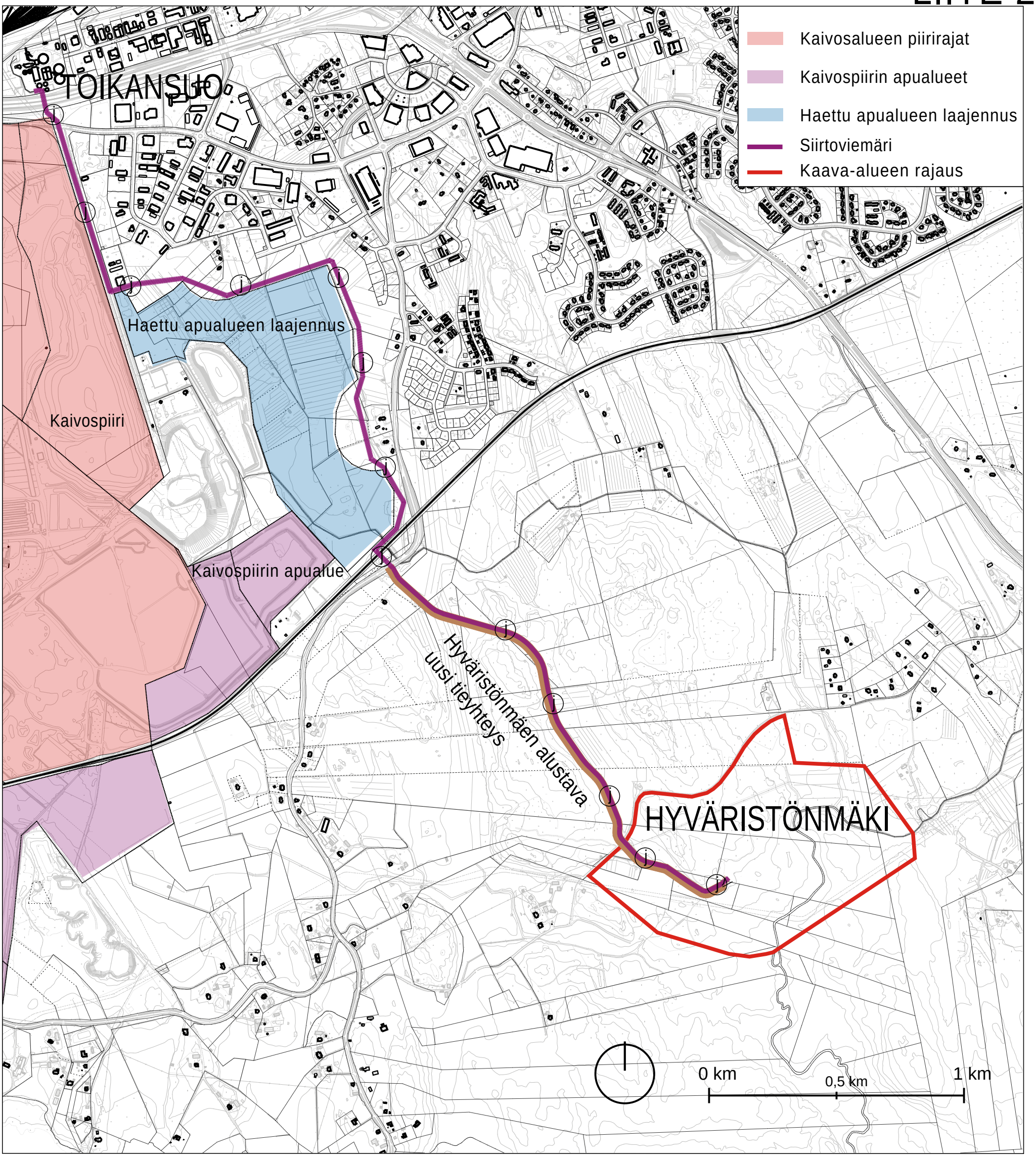
LAPPEENRANNAN KAUPUNKI HYVÄRISTÖNMÄEN OSAYLEISKAAVA 11.8.2016

HYVÄRISTÖNMÄEN UUDET TIE- JA SIIRTOVIEMÄRIYHTEYDET, ALUSTAVA LINJAUS

TENGBOM ERIKSSON ARKKITEHDIT OY

Mittakaava 1:15 000

LIITE 2b

KARTTALÄHTEET:
Kantakartta, Lappeenrannan kaupunki
Kaivospiiri, Nordkalk Oy

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI HYVÄRISTÖNMÄEN OSAYLEISKAAVA 11.8.2016

HYVÄRISTÖNMÄEN UUDET TIE- JA SIIRTOVIEMÄRIYHTEYDET, ALUSTAVA LINJAUS

TENGBOM ERIKSSON ARKKITEHDIT OY

Mittakaava 1:15 000

TENGBOM ERIKSSON ARKKITEHDIT OY LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA
28.10.2015

HYVÄRISTÖNMÄEN OSAYLEISKAAVA

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

SISÄLLYSLUETTELO

1 Johdanto 3
2 Osayleiskaavoituksen lähtökohdat ja tavoitteet 4
3 Hyväristönmäen osa-alueen nykytila 6
3.1. Luonnonolot 6
3.2. Pinta- ja pohjavedet 6
3.3. Maankäyttö 7
3.4. Kulttuuriympäristön arvot 7
3.5. Maanomistus 8
4 Kaavoitustilanne ja muut suunnitelmat 9
4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 9
4.2. Etelä-Karjalan maakuntakaava 9
4.3. Etelä-Karjalan 1. vaihemaakuntakaavatyö 10
4.4. Kuntien yhteinen rakenneyleiskaava 2050 10
4.5. Yleiskaavatilanne 12
4.6. Asemakaavoitus 12
5 Laadittavat ja laaditut selvitykset ja muut suunnitelmat 13
5.1. Osayleiskaavaa varten laadittavat selvitykset 13
5.2. Muut keskeiset selvitykset ja suunnitelmat 13
5.3. Muita lähteitä osayleiskaavan laadinnassa 13
6 Vaikutusten arviointi 14
7 Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen 15
7.1. Tiedottaminen 15
7.2. Asukastilaisuudet 15
7.3. Viranomaisyhteistyö 15
8 Osalliset 16
9 Osayleiskaavaprosessin vaiheet 17
10 Yhteystiedot 19
11 Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 19
12 Sanasto 20

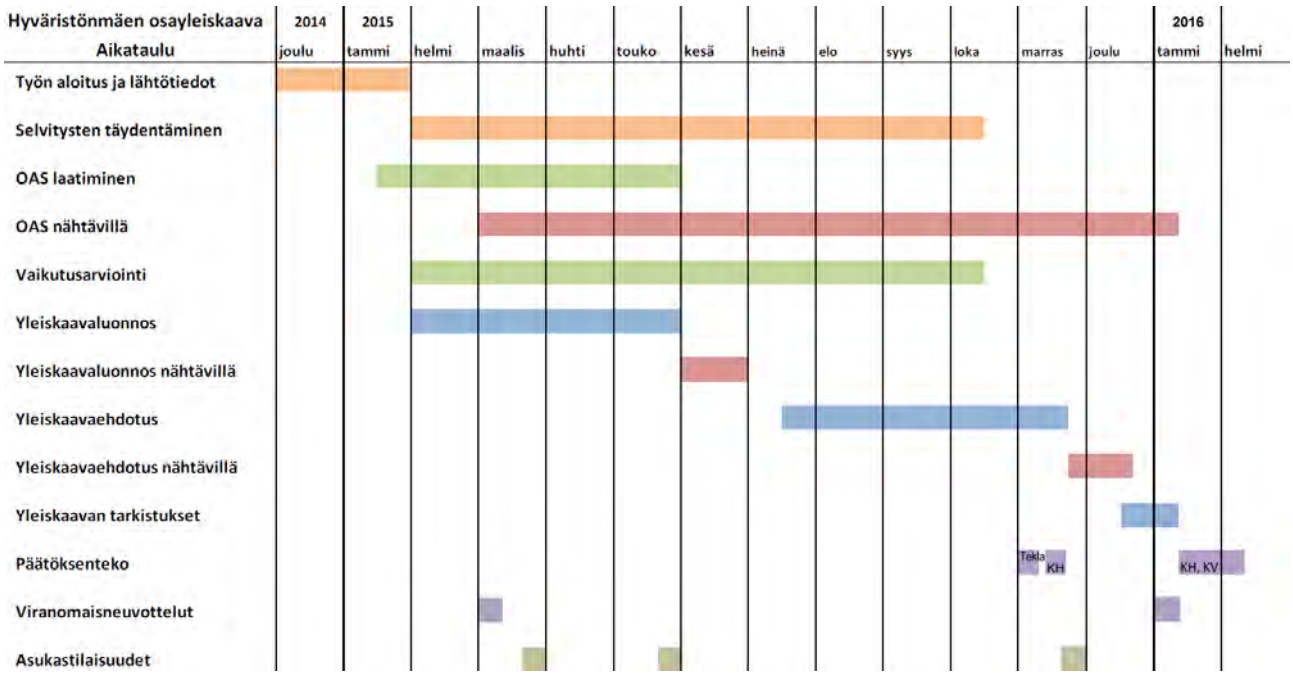
Kannen kuva: Ortoilmakuvayhdistelmä Hyväristönmäen alueelta ja osayleiskaava-alueen rajaus.
©Maanmittauslaitos 2014.

1 JOHDANTO

Lappeenrannan kaupunginvaltuusto päätti 8.12.2014 hakea ympäristölupaa Hyväristönmäkeen sijoitettavalle jätevedenpuhdistamolle, mikä synnytti tarpeen saattaa alueen osayleiskaavoitus ajan tasalle. Hyväristönmäen osayleiskaavan laatiminen kuulutettiin vireille 28.2.2015. Kaavan päätarkoituksena on jätevedenpuhdistamon ja siihen liittyvien toimintojen sovittaminen ympäröivän alueen maankäyttöön.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus on kertoa yleiskaavoituksen lähtökohdista ja osallistumisen tavoista sekä siitä, miten suunnittelu ja vaikutusten arviointi etenevät. Hyväristönmäen OAS asetettiin maankäyttö- ja rakennuslain 62 ja 63 §:n mukaisesti nähtäville 2.3.2015 alkaen, ja se pidetään nähtävillä kaavan laadinnan ajan Lappeenrannan kaupungintalolla Teknisen toimen kaavoituksessa (Villimiehenkatu 1, 3. kerros) sekä kaupungin internet-sivuilla *ajankohtaista*-osiossa. Tarkoituksena on antaa perustiedot hankkeesta niin, että asukkaat, yhteisöt, viranomaiset sekä muut osalliset voivat arvioida kaavan merkitystä ja tarvetta osallistua sen valmisteluun. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan päivittää kaavaprosessin aikana aina tarpeen mukaan.

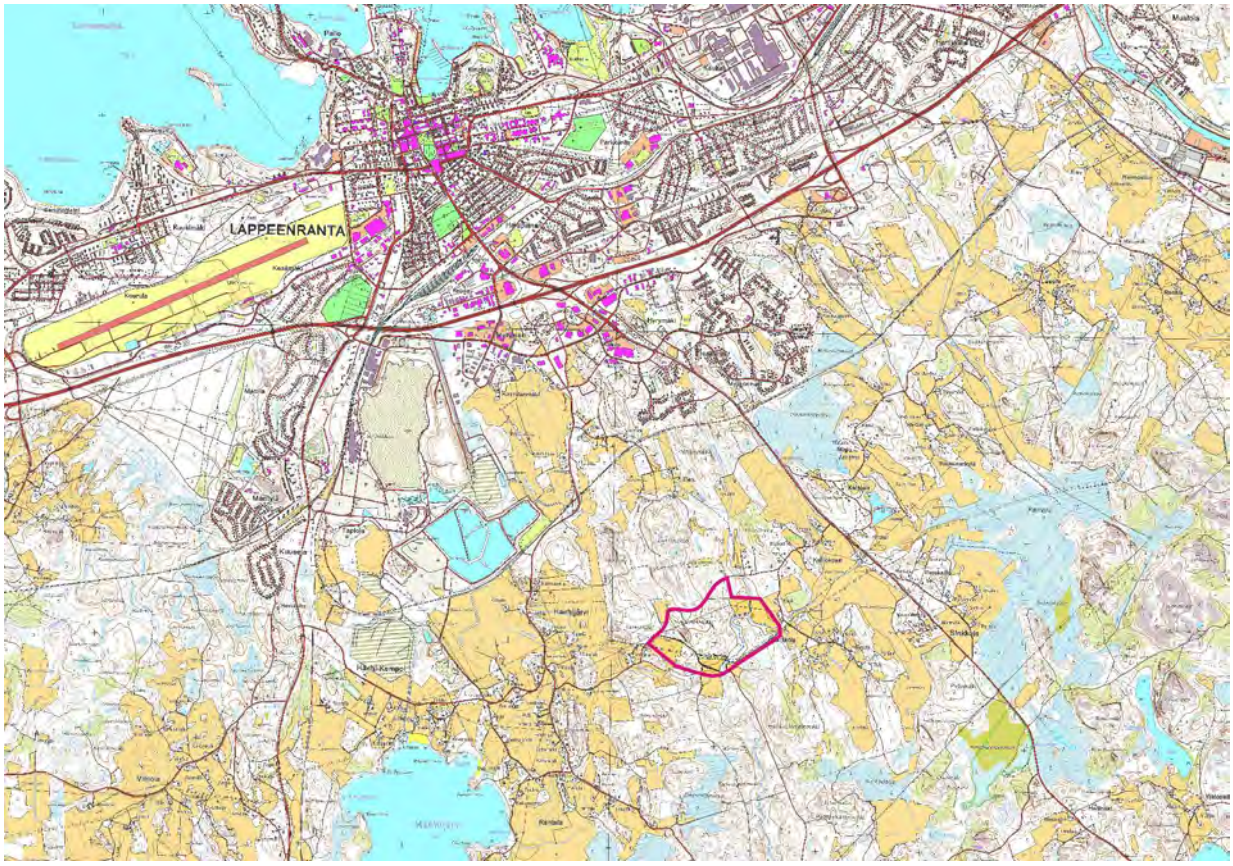
Hyväristönmäen osayleiskaavaluonnos pidettiin nähtävillä 27.5.–26.6.2015. Kaavaluonnoksen ja siitä annetun palautteen pohjalta laadittiin kaavaehdotus, joka on nähtävillä 23.11.–21.12.2015. Kaavaprosessin tarkistettu aikataulu on esitetty kuvassa 1 ja asiaa käsitellään tarkemmin kappaleessa 9.

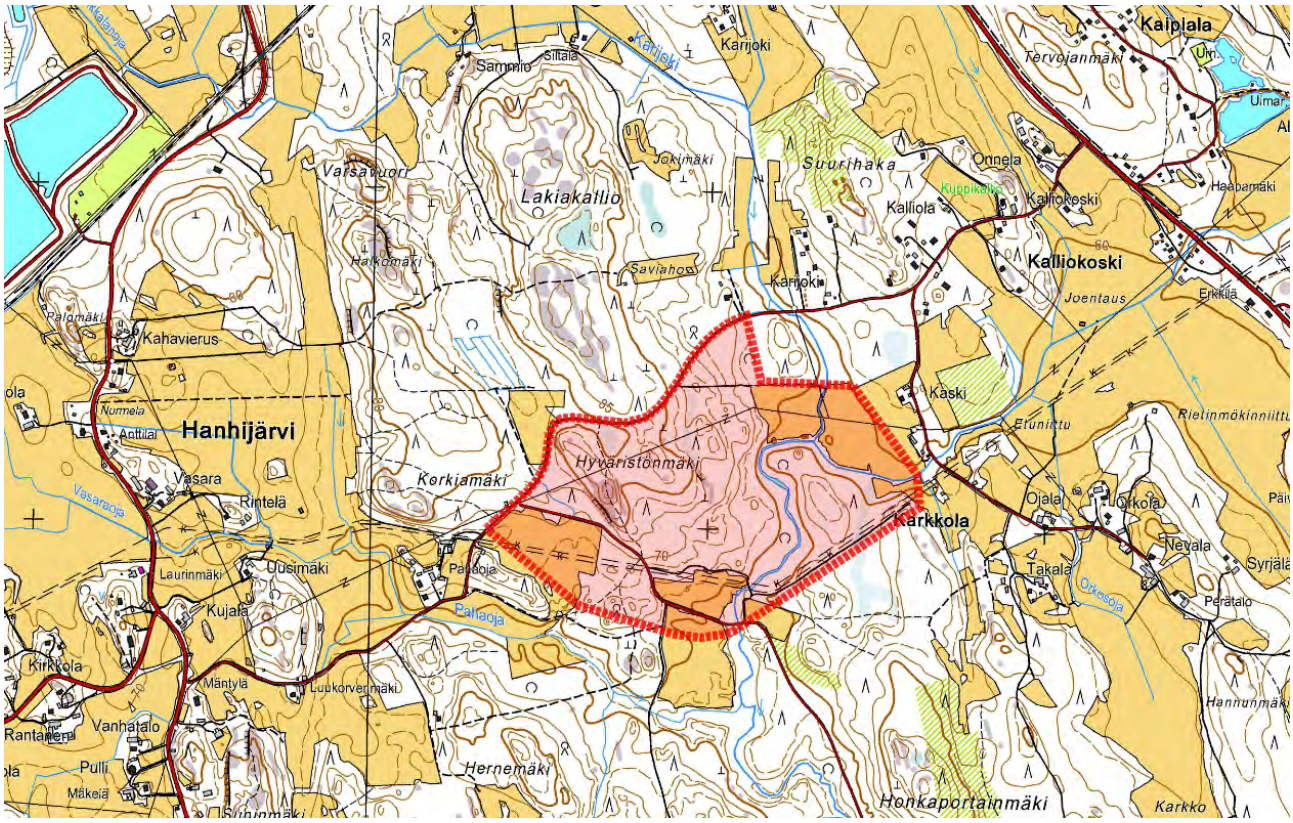
Kuva 1. Hyväristönmäen osayleiskaavatyön alustava aikataulu.

2 OSAYLEISKAAVOITUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Hyväristönmäen osayleiskaava-alue sijaitsee Lappeenrannan keskustaajaman eteläosassa, noin 5,5 km keskustasta kaakkoon, Pahaojantien eteläpuolella Hanhijärven ja Karkkolan kylien välisellä alueella. Kaavoitettavan alueen sijainti ja rajaus on esitetty kuvissa 2 ja 3.

Kuva 2. Suunnittelualueen sijainti Lappeenrannan keskustaajamassa.

Kuva 3. Suunnittelualueen rajaus.

Lappeenrannan jätevedet käsitellään nykyisin pääosin Toikansuolla sijaitsevassa puhdistamossa ja puhdistetut jätevedet lasketaan Rakkolanjokeen. Nykyinen jätevedenpuhdistamo on kuitenkin laajan saneerauksen tarpeessa, eikä sille ole myönnetty uutta ympäristölupaa puhdistettujen jätevesien purkamiseksi Rakkolanjokeen. Vaihtoehtoisten jätevesien puhdistamon ja purkupaikkojen arvioimiseksi suoritettiin vuosina 2013–2014 ympäristövaikutusten arviointi (YVA). Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n toimittama jätevesien käsittelyn ympäristövaikutusten arviointi päättyi syksyllä 2014 yhteysviranomaisena toimineen Kaakkois-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) antamaan lausuntoon.

Ympäristövaikutusten arvioinnin sekä Lappeenrannan jäte- ja jätevesiratkaisujen elinkaariarvioinnin (Wirma Lappeenranta Oy 2014) pohjalta päätettiin loppuvuonna 2014 rakentaa uusi jätevedenpuhdistamo Hyväristönmäelle ja johtaa tehostetusti puhdistetut jätevedet Rakkolanjokeen.

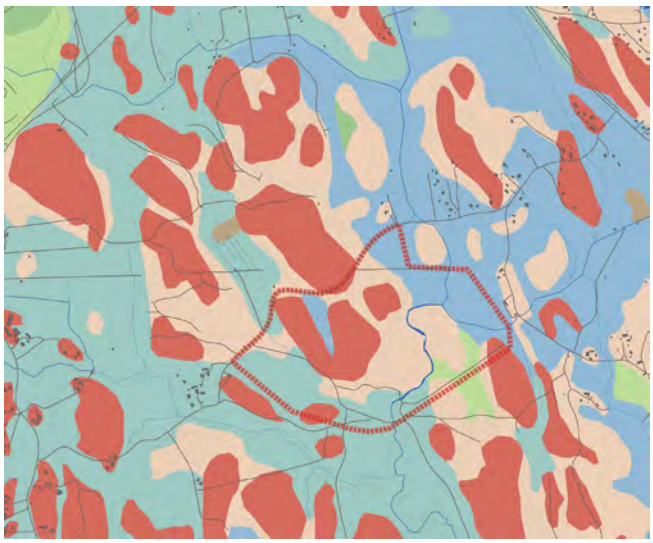
Hyväristönmäen osayleiskaavoituksen tavoitteena on alueen maankäytön ohjaaminen siten, että alueelle voidaan sijoittaa jätevedenpuhdistamo siihen liittyvine toimintoineen. Kaava-alueen rajaus on esitetty kuvassa 3. Pääosalla aluetta on voimassa Lappeenrannan keskustaajaman oikeusvaikutteettoman yleiskaavan tarkistukset vuosilta 1994 ja 1999. Alueen osayleiskaavoja on kuvattu tarkemmin luvussa 4.5.

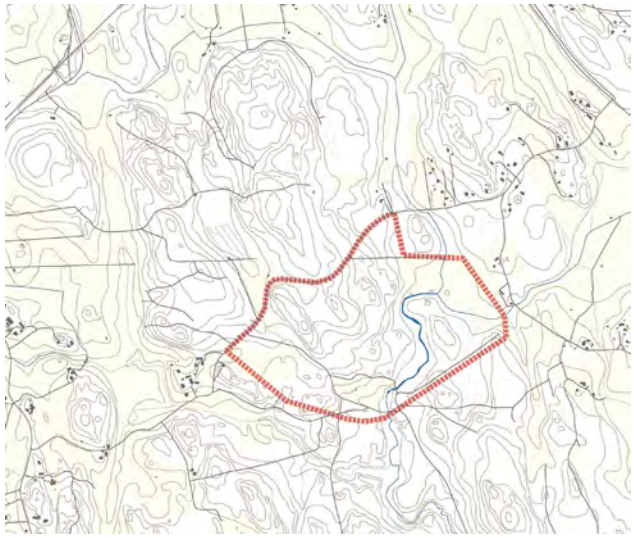
Ympäristöministeriön 21.12.2011 vahvistama Etelä-Karjalan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. Etelä-Karjalan maakuntakaavan sisällöstä kerrotaan luvussa 4.2.

3 HYVÄRISTÖNMÄEN OSA-ALUEEN NYKYTILA

3.1. Luonnonolot

Lappeenrannan keskustaajaman eteläosat kuuluvat ympäristöministeriön maisemamaakuntajaon mukaan Eteläiseen rantamaahan ja siinä Kaakkoiseen viljelyseutuun. Lappeenrannan alueen kallioperä on pääosin graniittista rapakiveä. Hyväristönmäen osayleiskaava-aluetta luonnehtivat keskiosan metsän peittämä selänne sekä sitä reunustavat pienialaiset peltoaukeat. Selännealueen maaperä on pääosin kalliota ja moreenia. Tasaisemmilla peltoalueille typpilisiä maalajeja ovat puolestaan hiesu ja savi. Korkeimmat maaston kohdat ovat Hyväristönmän huipulla hieman alle 90 metrin korkeudella merenpinnan yläpuolella. 25–30 metriä alempana sijaitsevat Rakkolanjoen rannat ovat puolestaan alueen alavinta maastoa.

Kuvat 4 ja 5. Suunnittelualueen maaperä ja topografia. Maaperäkartassa punainen kuvaa kalliota, vaaleanpunertava moreenia, vihreä hiekkaa ja hietaa, sinivihreä hiesua, sininen savea ja ruskea turvetta.

Hyväristönmäen metsäiset alueet ovat pääosin koivu- ja kuusitaimikoita ja nuoria sekapuustoisia metsiä. Vanhempia metsiä on pienialaisesti alueen pohjoisosassa ja Rakkolanjoen varrella. Osayleiskaavaa varten on laadittu luontoselvitys (Pöyry Finland Oy 2015), jossa selvitettiin suojeltavien luontotyyppien ja eliölajien sekä muiden luonnon monimuotoisuuden kannalta huomionarvoisten kohteiden esiintymistä alueella. Alueella esiintyviä huomioitavia luontokohteita ovat mm. useat liito-oravan elinpiirit, lepakoille tärkeä saalistusalue Rakkolanjoella sekä kasvillisuudeltaan huomionarvoiset kohteet.

3.2. Pinta- ja pohjavedet

Osayleiskaava-alue kuuluu Hounijoen vesistöalueeseen. Pintavedet kulkeutuvat suunnittelualueen eteläosan läpi virtaavaan Rakkolanjokeen, joka laskee Venäjän puolella Houninjokeen. Lappeenrannan Toikansuon jätevedenpuhdistamon puhdistamat jätevedet lasketaan Pikkalanojaan, josta ne laskevat Karijoen kautta Rakkolanjokeen. Rakkolanjoen yläosan ekologinen tila on Suomen ympäristökeskuksen luokituksen (2013) mukaan huono. Lisäksi veden huono hygieeninen laatu rajoittaa joen virkistyskäyttöä. Vesistön tilan parantamiseksi Rakkolanjokeen on joulukuusta 2014 lähtien johdettu Saimaan kanavasta Kalliokoskenojan kautta lisää vettä.

Osayleiskaava-alueen lähiympäristössä ei sijaitse tärkeitä pohjavesialueita.

3.3. Maankäyttö

Kaava-alueen merkittävin tieyhteys on alueen pohjoisrajalla sijaitseva Vanhan Viipurintien ja Hanhijärventien välinen Pahaojantie. Pahaojantiestä erkaantuva Piutulantie kulkee kaava-alueen eteläosan poikki. Näiden lisäksi alueella on useita tilusteitä ja ajouria.

Suunnittelualue on nykyisin pääosin metsätalouskäytössä. Piutulantien ja Pahaojantien läheisyydessä on peltoa. Kaava-alueella ei ole asutusta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat Pahaojantien varrella kaava-alueen länsirajan läheisyydessä ja Karkkolantien varrella kaava-alueen itärajan lähellä.

Alueen etelä- ja kaakkoisrajan suuntaisesti kulkee kaksi rinnakkaista maakaasuputkea noin 10–15 metrin etäisyydellä toisistaan. Hyväristönmäen pohjoisosassa on keskijännitteinen sähkölinja.

Kaasuputkilinjan kohdalla sijaitsee Lappeenrannan kaupungin ylläpitämä kansanhiihtolatu. Hyväristönmäen länsiosan poikki kulkee lisäksi Hanhijärven kyläyhdistyksen ylläpitämä latu.

3.4. Kulttuuriympäristön arvot

Osayleiskaava-alue on suurimmaksi osaksi sisältynyt Lappeenrannan Eteläisen osa-alueen muinaisjäännösinventointiin (Mikroliitti Oy 2014), jossa etsittiin tuntemattomia muinaisjäännöksiä ja muita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita. Maastotutkimuksissa suunnittelualueen etelärajan läheisyydestä löydettiin historiallisen ajan myllypaikaksi luokiteltu muinaisjäännös, Hanhijärven mylly (kuva 6). Myllyn toimintaan liittyneiden kivirakenteiden jäänteitä sijaitsee kahdella alueella Rakkolanjoen lähiympäristössä lähellä Piutulantietä. Muinaisjäännösinventoinnin karttatarkastelua laajennettiin helmikuussa kattamaan koko Hyväristönmäen osayleiskaava-alue. Selvityksen perusteella voidaan pitää epätodennäköisenä, että alueelta löytyisi lisää kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Osayleiskaava-alueelta ei tunneta Hanhijärven myllyn jäänteiden lisäksi muita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita.

Kuva 6. Hanhijärven myllyn todennäköinen sijaintipaikka Rakkolanjoen rannalla Piutulantien eteläpuolella. (Mikroliitti Oy muinaisjäänneinventointi 2014).

3.5. Maanomistus

Osayleiskaava-alueen maat ovat yksityisomistuksessa.

4 KAAVOITUSTILANNE JA MUUT SUUNNITELMAT

4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

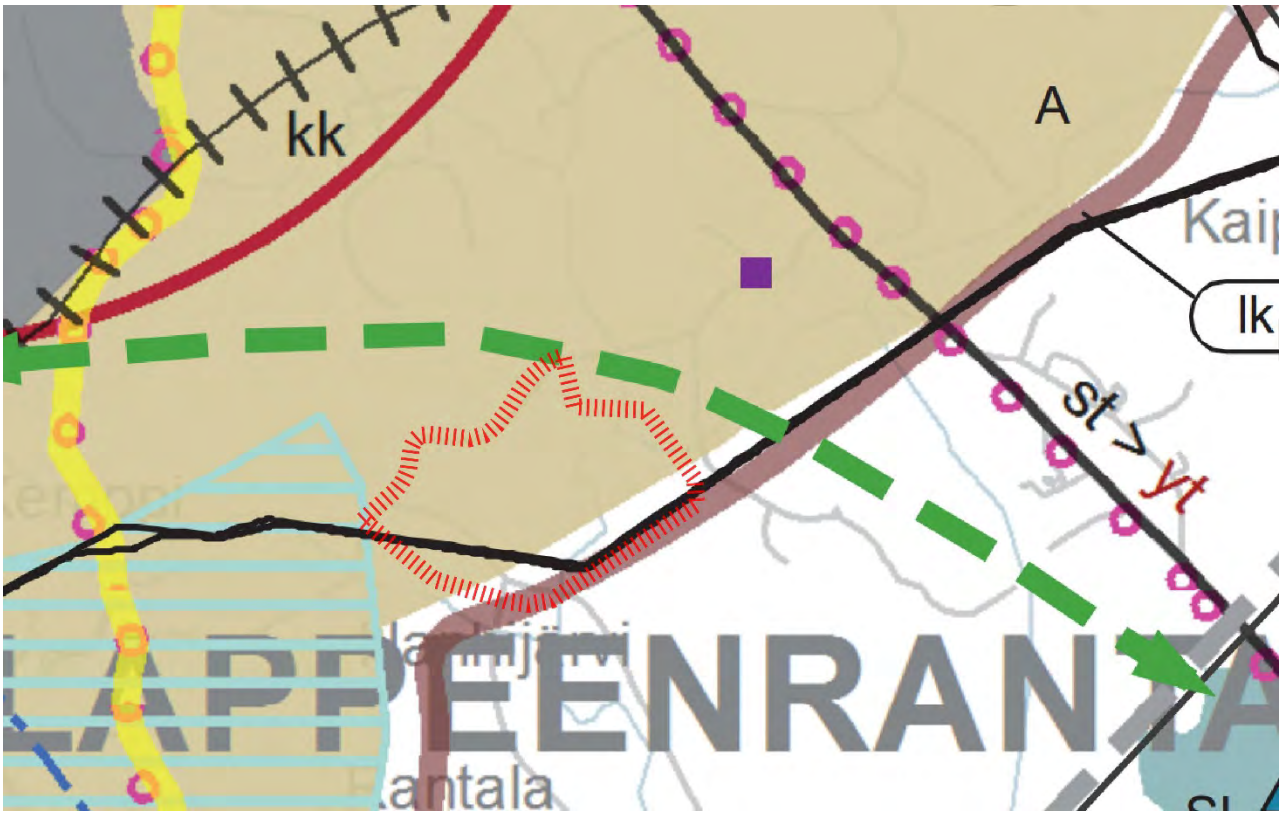
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat kiinteä osa alueidenkäytön suunnittelua. Valtakunnallisilla alueidenkäyttötavoitteilla (VAT) asetetaan alueiden käytölle yleisluonteisia tavoitteita valtakunnallisella tasolla. Alueidenkäyttötavoitteet tulivat tarkistettuina voimaan 1.3.2009. Keskeisimmät tavoitteet koskevat alue- ja yhdyskuntarakennetta, elinympäristön laatua, yhteysverkostoja, energiahuoltoa, luonto- ja kulttuuriperintöä sekä luonnonvarojen käyttöä. VAT:ien ensisijaisena tehtävänä on varmistaa, että valtakunnallisesti merkittävät asiat otetaan huomioon valtion viranomaisten toiminnassa, maakunnan suunnittelussa ja kuntien alueidenkäytön suunnittelussa.

Tavoitteet tulee ottaa huomioon ja niiden toteutumista tulee edistää valtion viranomaisten toiminnassa, maakunnan suunnittelussa ja kuntien kaavoituksessa. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät kuntien alueiden käytön suunnitteluun erityisesti maakuntakaavan ohjausvaikutuksen välityksellä. Monet tavoitteista, kuten elinympäristön laatua koskevat tavoitteet, ovat sellaisia, että niiden huomioiminen tulee tapahtua myös suoraan kuntakaavoituksessa ja erityisesti yleiskaavoissa. Tämän osayleiskaavan laatimiseen erityisesti vaikuttavien VAT:ien toteutumista arvioidaan osayleiskaavan selostuksessa.

4.2. Etelä-Karjalan maakuntakaava

Etelä-Karjalan maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 9.6.2010 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 21.12.2011. Maakuntakaava on laadittu koko Etelä-Karjalan maakunnan alueelle kokonaiskaavana. Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma maakunnan alueiden käytöstä ja sillä on tärkeä tehtävä maakunnan kehittämisessä ja sen suunnittelussa. Maakuntakaava korvasi vahvistuessaan seutukaavan. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Hyväristönmäen osayleiskaava-alue sisältyy maakuntakaavassa kasvukeskusalueen laatukäytävään (lk). Merkinnällä on osoitettu Etelä-Karjalan keskeiset työssäkäynti- ja kasvukeskusalueet. Suunnittelualue sijoittuu taajamatoimintojen alueen (A) reunalle. Hyväristönmäen eteläpuolella sijaitsevat kaasulinjat on merkitty maakuntakaavaan. Osayleiskaava-alueen pohjois–itä-puolelle on osoitettu viheryhteystarve /ekologinen käytävä -nuolimerkinnät Hämmäauteensuolta Skinnarilaan kahden ulkoilureitin välille. Kaava-alueen länsipuolelle on osoitettu kulttuurihistoriallisen ympäristön vaalimisen kannalta maakunnallisesti tärkeä rakennettu ympäristö (ma/km), Hanhijärven kylämaisema.

Kuva 7. Ote Etelä-Karjalan maakuntakaavasta (YM vahvistanut 21.12.2011). Suunnittelualue on rajattu karttaan punaisella katkoviivalla.

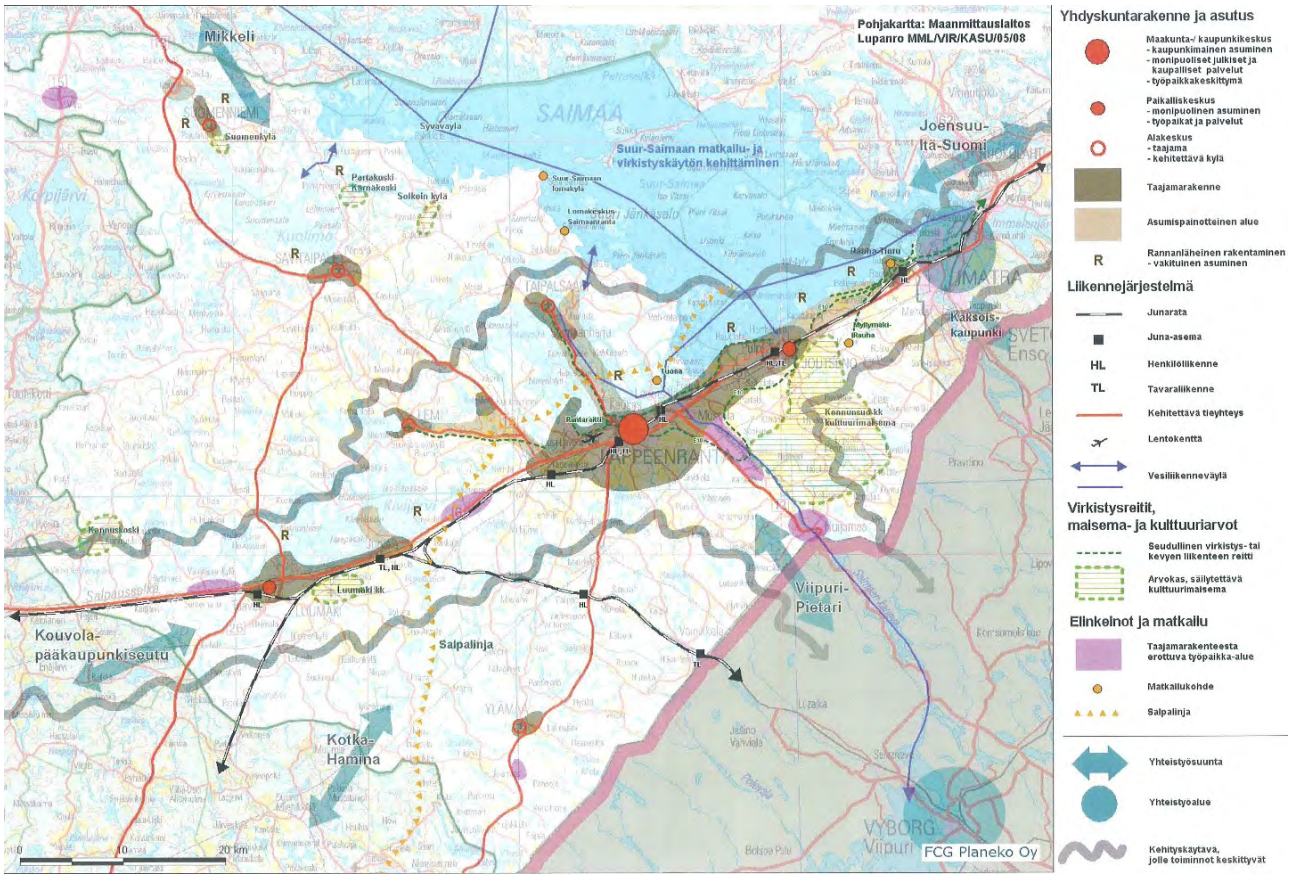
4.3. Etelä-Karjalan 1. vaihemaakuntakaava

Etelä-Karjalan 1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 24.2.2014 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 19.10.2015. 1. vaihemaakuntakaava täydentää aiempaa maakuntakaavaa lähinnä kaupan, matkailun, elinkeinojen ja liikenteen osalta. Hyväristönmäen suunnittelualueen osalta 1. vaihemaakuntakaavassa ei osoitettu muutoksia Etelä-Karjalan maakuntakaavan merkintöihin tai määräyksiin.

4.4. Kuntien yhteinen rakenneyleiskaava 2050

Rakenneyleiskaava on laadittu Lappeenrannan, Lemin, Luumäen, Savitaipaleen, Suomenniemen, Taipalsaaren ja Ylämaan kuntien alueelle. Seitsemän kunnan yhteinen rakenneyleiskaava on laadittu maakuntakaavoituksen ja kuntien osayleiskaavoituksen tueksi sekä osana PARAS-hanketta. Rakenneyleiskaava on kuntien yhteinen pitkän aikavälin toiminnallinen maankäytön näkemys, mutta se ei ole oikeusvaikutteinen kaava. Rakenneyleiskaava on laadittu tiiviissä vuorovaikutuksessa suunnittelualueen kuntien edustajien muodostaman ohjausryhmän kanssa. Työn aikana järjestettiin kaksi työpajaa, joissa selvitettiin laajemmin muiden sidosryhmien näkemyksiä rakenneyleiskaavan sisällöstä.

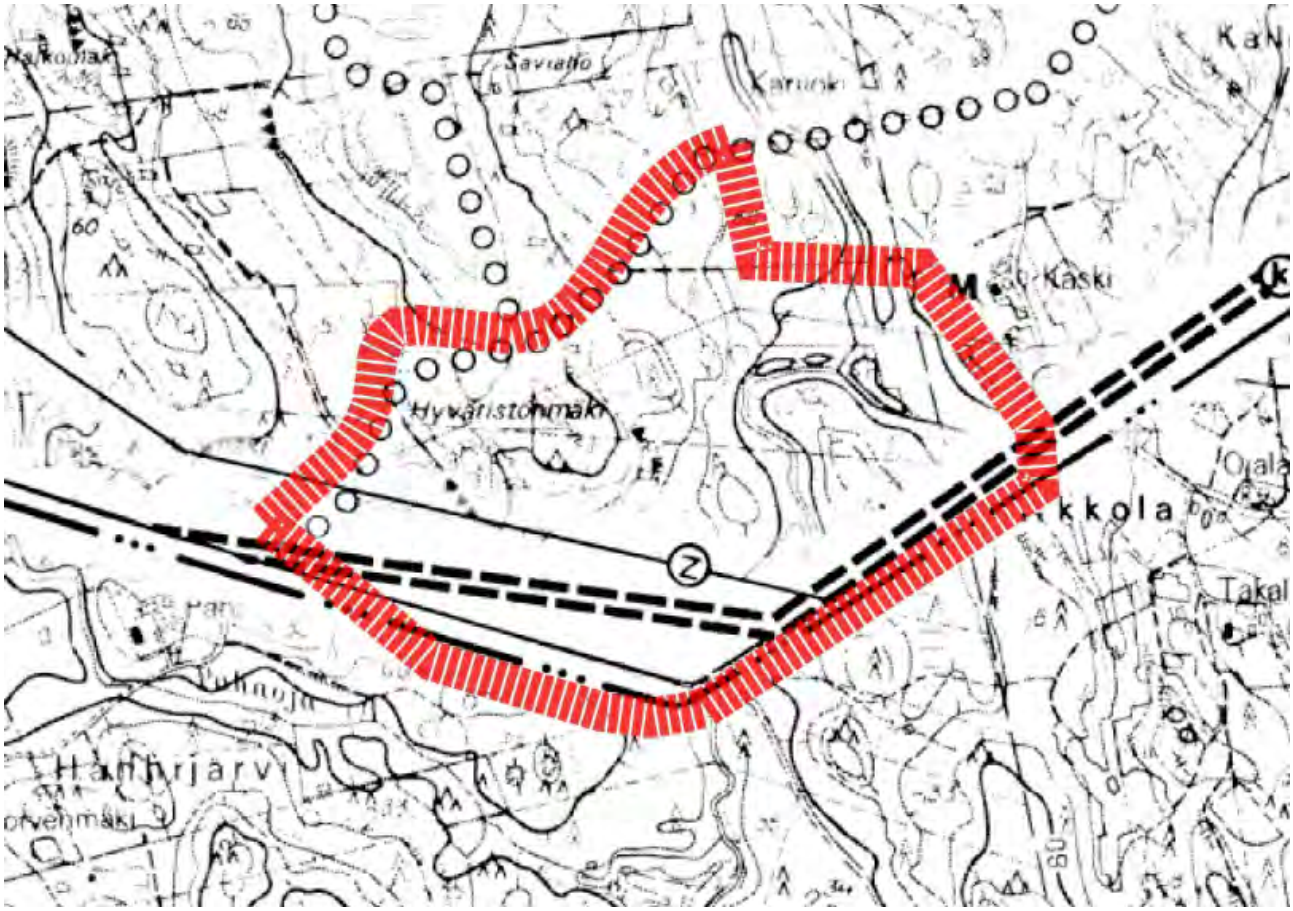
Lappeenrannan kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2010 kuntien yhteisen rakenneyleiskaavan.

Kuva 8. Seitsemän Etelä-Karjalan kunnan yhteinen rakenneyleiskaava 2050.

4.5. Yleiskaavatilanne

Suurimmalla osalla Hyväristönmäen osayleiskaava-aluetta on voimassa Lappeenrannan keskustaajaman oikeusvaikutteeton yleiskaava tarkistuksineen. Keskustaajaman yleiskaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.6.1987. Yleiskaavaa on tarkistettu 10.1.1994 ja 25.10.1999. Hyväristönmäen osayleiskaava-alue jäi osittain vuonna 1999 hyväksytyn tarkistuksen ulkopuolelle. Keskustaajaman yleiskaavassa suunnittelualue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Pahaojantien varteen on osoitettu ulkoilureitti ja kaava-alueen eteläosaan kaksi rinnakkaista maakaasuputkea. Vuoden 1994 tarkistukseen sisältynyt sähkölinja poistettiin vuoden 1999 tarkistuksessa. Muilta osin merkinnät säilyivät ennallaan.

Kuva 9. Ote Keskustaajaman yleiskaavan tarkistuksesta (kv hyv. 1994). Suunnittelualue on rajattu karttaan punaisella katkoviivalla.

Pienellä osalla suunnittelualueen eteläreunaa on voimassa Lappeenrannan kaupunginvaltuuston 30.3.1981 hyväksymä Eteläisen alueen yleiskaava. Suunnittelualue on Eteläisen alueen yleiskaavassa osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi. Kaava-alueen kaakkoisreunan ympäristöön ei ole laadittu yleiskaavoja.

4.6. Asemakaavoitus

Osayleiskaava-alueella ei ole voimassa asemakaavoja.

5 LAADITTAVAT JA LAADITUT SELVITYKSET JA MUUT SUUNNITELMAT

5.1. Osayleiskaavaa varten laadittavat selvitykset

Osayleiskaavatyöhön liittyy selvityksiä mm. alueen maankäytöstä, yhdyskuntatekniikasta, maanomistuksesta, liikenteestä. Perusselvitykset laaditaan siten, että niiden tarkkuus täyttää oikeusvaikutteisen yleiskaavan vaatimukset.

Osayleiskaavatyössä hyödynnetään myös muiden samaan aikaan laadittavien keskustaajaman osayleiskaavojen selvityksiä. Seuraavat Lappeenrannan keskustaajaman Eteläisen osa-alueen kaavatyötä varten laaditut selvitykset koskevat myös suurinta osaa Hyväristönmäen alueesta:

- Luontoselvitys lajistoselvityksineen
- Muinaisjäännösten inventointi
- Maisemaselvitys

Laadittuja selvityksiä tarkistetaan kaavatyön aikana siten, että ne kattavat riittävällä tarkkuudella koko Hyväristönmäen osayleiskaava-alueen.

5.2. Muut keskeiset selvitykset ja suunnitelmat

- Lappeenrannan jätevesien käsittelyn ympäristövaikutusten arviointi 2013–2014
- Lappeenrannan jäte- ja jätevesiratkaisujen elinkaariarviointi 2014
- Ympäristölupahakemus Hyväristönmäelle rakennettavalle uudelle jätevedenpuhdistamolle

5.3. Muita lähteitä osayleiskaavan laadinnassa

- Etelä-Karjalan liiton paikkatietoaineistot
- Etelä-Karjalan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maaseudun maisema-alueiden päivitysinventointi 2013–2014
- Etelä-Karjalan vesihuollon kehittämissuunnitelma 2013–2050
- Geologian tutkimuslaitoksen paikkatietoaineistot
- Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelma Vuoksen vesienhoito-alueelle vuosille 2010–2015 sekä ehdotus Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelmaksi Vuoksen ja Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueille vuosiksi 2016–2021
- Lappeenrannan kaupungin paikkatietoaineistot
- Lappeenrannan kaupungin väestösuunnite 2030
- Lappeenrannan vesihuollon kehittämissuunnitelma 2009
- Maanmittauslaitoksen kartta- ja paikkatietoaineistot
- Ympäristöhallinnon Hertta- ja Oiva-tietopalvelut
- Ympäristöministeriön maisema-aluetyöryhmän mietinnöt I ja II

6 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Kaavan toteuttamisen vaikutuksia arvioidaan osana kaavoitusprosessia kaavatyön edetessä. Vaikutukset kirjataan aihepiireittäin kaavaselostukseen. Osa vaikutuksista ulottuu varsinaista suunnittelualuetta laajemmalle. Osa vaikutuksista taas ovat paikallisia. Kunkin vaikutusarvioinnin aihepiirin vaikutusalue määritelläänkin erikseen niiden erilaisen luonteen ja vaikutusalueen laajuuden pohjalta.

Vaikutusten arviointiin kuuluu myös lähtöaineistojen ja selvitysten riittävyyden arviointi sekä suositukset mahdollisten haittojen minimoimiseksi.

Vaikutusten arvioinnin aihepiirejä ovat seuraavat:

1. Ekologiset vaikutukset
    - luonnonolot (maa- ja kallioperä, pintavedet, kasvillisuus, eliöstö)
    - lajiston suojelu
    - luonnon monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet
2. Ihmisten elinolot ja elinympäristö
    - ympäristöhäiriöille altistuminen
3. Yhdyskuntarakenne, liikenne ja energiahuolto
    - seudulliset suunnitelmat
    - liikenne
    - yhdyskuntateknisen huollon verkostot
    - energiahuolto
4. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön sekä maisemaan ja kulttuuriperintöön
    - maisema (maisemarakenne, maisemakuva)
    - kulttuuriperintö (merkittävät kulttuuriympäristöt, arkeologinen kulttuuriperintö)
    - maisemansuojelu (arvokkaat maisema-alueet)
5. Taloudelliset vaikutukset
    - yhdyskuntatekniikan toteuttaminen
    - muut taloudelliset vaikutukset
6. Elinkeinot
    - maa- ja metsätalous
    - muut elinkeinot

Kaavahankkeen arvioitavista vaikutuksista tärkeimpiä ovat sen vaikutukset:

- ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen
- yhdyskuntateknisen huollon verkostoihin
- vesistöihin
- liikenteeseen
- maisemaan

7 OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

7.1. Tiedottaminen

Kaikista merkittävistä kuulemis- ja päätöksentekovaiheista ilmoitetaan kaupungin internet-sivuilla, ilmoitustaululla sekä kaupungin virallisessa ilmoituslehdessä Etelä-Saimaassa.

Kappaleessa 8 lueteltuja osallisia informoidaan henkilökohtaisilla kirjeillä kaikissa keskeisissä suunnitteluvaiheissa. Lisäksi kaavaehdotusvaiheessa informoidaan henkilökohtaisilla kirjeillä kaikkia Lappeenrannan ulkopuolella asuvia maanomistajia.

Kaava-aineistot sekä tarvittavin osin kaavaan liittyvä valmisteluaineisto pidetään nähtävillä Lappeenrannan kaupungin teknisen toimen kaavoituksessa ja kaupungin internet-sivuilla.

7.2. Asukastilaisuudet

Hyväristönmäen osayleiskaavan aloitusvaiheen asukastilaisuus järjestettiin Hanhijärven kylätalolla 23.3.2015. Osayleiskaavaluonnosta esiteltiin samassa paikassa pidetyssä valmisteluvaiheen yleisötilaisuudessa 25.5.2015. Myös osayleiskaavaehdotuksen esittelemistä varten järjestetään asukastilaisuus marraskuussa 2015. Tilaisuuden tarkemmasta ajankohdasta ja paikasta ilmoitetaan myöhemmin erillisellä kuulutuksella.

7.3. Viranomaisyhteistyö

Osayleiskaavaluonnoksesta pyydetään lausunnot Lappeenrannan kaupungin toimialoilta sekä osallisena olevilta viranomaisilta, joita ovat ainakin Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Etelä-Karjalan liitto, Museovirasto, Etelä-Karjalan museo, Etelä-Karjalan pelastuslaitos, Liikennevirasto ja Metsäkeskus. Osayleiskaavaluonnos saatetaan tiedoksi myös muille osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa luetelluille osallisille mahdollista lausuntoa varten.

Osayleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunto Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta sekä tarvittavin osin muilta viranomaisilta.

Osayleiskaavasta järjestettiin aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 10.3.2015. Toinen viranomaisneuvottelu pidetään ehdotusvaiheessa lausuntojen ja muistutusten saamisen jälkeen. Lisäksi tarvittaessa pidetään epävirallisia työneuvotteluja ELY:n ja muiden viranomaisten kanssa.

8 OSALLISET

Suunnittelussa ovat mukana ainakin seuraavat viranomaiset ja sidosryhmät, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, ja joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Viranomaistahot:

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Etelä-Karjalan liitto, Museovirasto, Etelä-Karjalan maakuntamuseo, Etelä-Karjalan pelastuslaitos, Liikennevirasto ja Metsäkeskus.

- Lappeenrannan kaupungin luottamuselimet ja toimialat

Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen tulevaisuusjaosto, tekninen lautakunta, tekninen toimi (maankäyttö ja asuminen, kadut ja ympäristö, rakennusvalvonta, tilakeskus) ja Lappeenrannan seudun ympäristötoimi.

- Alueella toimivat yritykset

Lappeenrannan Lämpövoima Oy, Lappeenrannan Energiaverkot Oy ja Gasum Oyj

- Maanomistajat ja hallintaoikeuden haltijat

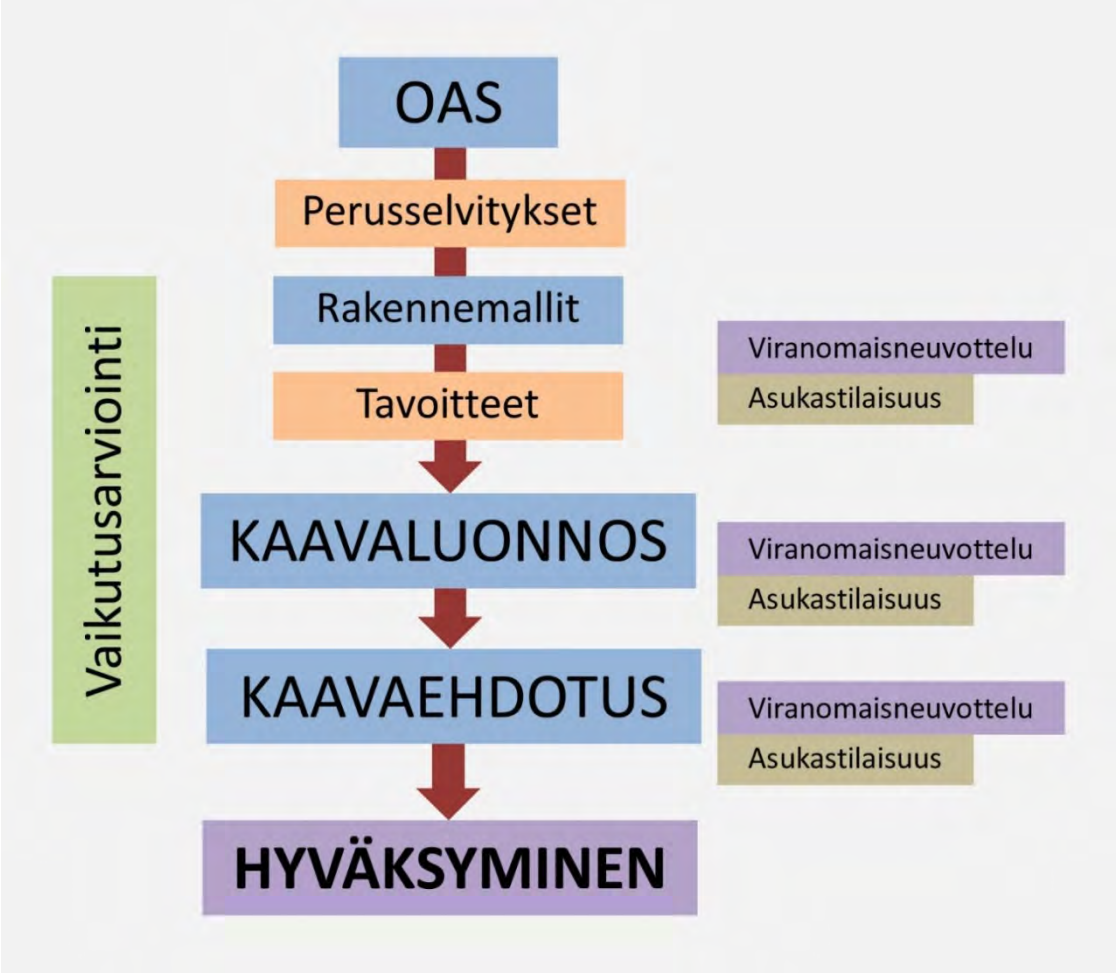
Lappeenrannan kaupunki, yksityiset maanomistajat sekä osakaskunnat

- Alueen asukkaat, yhdistykset ja järjestöt

Etelä-Karjalan Luonnonsuojelupiiri ry, Hanhijärven erä ry, Hanhijärven ja lähikylien kyläyhdistys ry, Karkkolan yksityistien hoitokunta, Lappeenrannan Eteläalueen asukasyhdistys ry, Lappeenrannan Kilta ry, Lappeen Riento ry, sekä Maa- ja metsätaloustuottajain Kaakkois-Suomen Liitto MTK-Kaakkois-Suomi ry.

9 OSAYLEISKAAVAPROSESSIN VAIHEET

Lappeenrannan keskustaajaman osayleiskaavaprosessin vaiheet on kuvattu oheisessa kaaviossa (Kuva 10).

Kuva 10. Kaaviokuva yleiskaavaprosessista (Lappeenrannan kaupunki).

Kaavahanke jakautuu pääpiirteissään viiteen vaiheeseen:

Vireilletulo

OAS – osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Perusselvitykset ja rakennemallit

Osayleiskaavaluonnos

Osayleiskaavaehdotus

Suunnitteluprosessin tavoitteellinen aikataulu on esitetty Johdanto-luvun aikataulukaaviossa sivulla 3 (kuva 1). Tavoitteena on, että osayleiskaava olisi kaupunginvaltuuston hyväksyttävänä joulukuussa 2015.

Vireilletulo

Osayleiskaavan laatiminen on kuulutettu vireille 28.2.2015.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (MRL 62 § ja MRL 63 §)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville 2.3.2015. Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä kaavoituksen tiloissa kaupungintalolla sekä kaupungin internet-sivuilla koko kaavoitusprosessin ajan.

Viranomaisneuvottelu (MRL 66 §)

Osayleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa järjestettiin Lappeenrannassa 10.3.2015. Toinen viranomaisneuvottelu pidetään ehdotusvaiheessa sen jälkeen, kun kaavaehdotuksesta on saatu lausunnot ja muistutukset. Lisäksi pidetään tarvittaessa epävirallisia työneuvotteluja ELY-keskuksen ja muiden viranomaisten kanssa.

Valmisteluvaihe (MRL 62 § ja MRA 30 §)

Hyväristönmäen osayleiskaavaluonnos pidettiin nähtävillä 27.5.–26.6.2015 välisen ajan kaavoituksen tiloissa kaupungintalolla ja kaupungin internet-sivuilla. Osayleiskaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot viranomaistahoilta ja osayleiskaavan kannalta keskeisiltä yhteisöiltä. Saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin ja niiden mahdollisesta vaikutuksesta kaavaan laadittiin perustellut vastineet, jotka julkaistaan kaavaehdotuksen liitteenä.

Kaavaehdotus (MRL 65 § ja MRA 27 §)

Kaupunginhallitus päättää kaavaehdotuksen asettamisesta nähtäville. Kaavaehdotus tullaan pitämään nähtävillä 23.11.–21.12.2015 kaavoituksen tiloissa kaupungintalolla ja kaupungin Internet-sivuilla. Osayleiskaavaehdotuksesta voi tehdä kirjallisia muistutuksia ja siitä pyydetään myös lausunnot. Saatuihin muistutuksiin ja lausuntoihin ja niiden mahdollisesta vaikutuksesta kaavaan laaditaan perustellut vastineet.

Kaavan hyväksyminen (MRL 37 § ja MRA 32 §)

Kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksesta saadut muistutukset ja lausunnot. Jos ehdotukseen tehdään oleellisia muutoksia, se asetetaan uudelleen nähtäville tai asianomaisia kuullaan muutoksista erikseen. Tämän jälkeen valtuusto käsittelee kaavaehdotuksen ja siitä saadut muistutukset ja lausunnot.

Osayleiskaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto. Hyväksymispäätöksestä tiedotetaan MRL 67 §:n mukaisesti niitä kunnan jäseniä sekä muistutuksen tekijöitä, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa. Kaupunginvaltuuston päätöksestä on mahdollista valittaa Kouvolan hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tavoitteena on, että osayleiskaava hyväksytään vuoden 2016 alkupuolella.

10 YHTEYSTIEDOT

Lappeenrannan kaupunki, kaavoitus:

Lappeenrannan kaupungintalo,
Villimiehenkatu 1, PL 11, 53101 Lappeenranta
etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi

Erkki Jouhki
kaupunginarkkitehti
puh. 040 709 0743

Marjo Saukkonen
yleiskaava-arkkitehti
puh. 040 6530 822

Kaavakonsultti:

Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy
Meritullinkatu 11 C, 00170 Helsinki
puh. 0108 354 200
etunimi.sukunimi@tengbom.fi

Pekka Kautto
maankäyttöinsinööri
puh. 0108 354 230

Elina Kataja
maisema-arkkitehti MARK, YKS/445
puh. 050 415 3010

11 PALAUTE OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tullaan tarkentamaan ja täydentämään tarpeen mukaan suunnittelun kuluessa. Mahdolliset kommentit osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tulee toimittaa osoitteella:

Lappeenrannan kaupunki

Kirjaamo

PL 11, 53101 LAPPEENRANTA

Sähköpostilla kirjaamo@lappeenranta.fi

Mikäli osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa pidetään riittämättömänä, on osallisilla mahdollisuus esittää neuvottelua Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle osoitteella:

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ympäristö ja luonnonvarat, PL 1041, 45101 Kouvola.

12 SANASTO

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Kaavoituksen alkaessa laaditaan jokaisesta kaavasta osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Siinä esitetään, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi järjestetään (MRL 62 § ja 63 §). Lisäksi siinä kuvataan suunnittelun kohde, kaavoituksen lähtökohdat ja suunnittelussa käsiteltävät keskeiset asiat sekä osalliset, joita suunnittelu koskee. Tarkoituksena on antaa perustiedot kaavahankkeesta niin, että asukkaat, yhteisöt, viranomaiset ja muut osalliset voivat arvioida kaavan merkitystä sekä tarvettaan osallistua kaavan valmisteluun. OAS:a voidaan tarkistaa suunnittelun edetessä ja se on nähtävillä kaavoituksen tiloissa kaupungintalolla sekä kaupungin internet-sivuilla.

Osalliset

Osallisia ovat alueen maanomistajat sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisia voivat siten olla esimerkiksi kunnan hallintokunnat, valtion viranomaiset, asukas- ja ympäristöyhdistykset tai kylätoimikunnat.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan valtioneuvosto voi asettaa erityisiä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Valtioneuvoston päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 30.11.2000 ja tavoitteiden sisällön tarkistamisesta 13.11.2008. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee huomioida kaavoja laadittaessa. Merkittävin osa tavoitteista kohdistuu maakunta- ja yleiskaavoitukseen. Tavoitteet on ryhmitelty kuudeksi asiakokonaisuudeksi: 1) toimiva aluerakenne, 2) eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu, 3) kulttuuri- ja luonnonperintö, 4) toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto, 5) Helsingin seudun erityiskysymykset ja 6) luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet.

Maakuntakaava

Maakuntakaavassa osoitetaan alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen suuntaviivat ja periaatteet maakunnan tasolla. Siinä varataan alueet esim. seudullisille ja valtakunnallisille liikenneratkaisuille sekä osoitetaan muun muassa asumiseen ja virkistykseen soveltuvat alueet. Maakuntakaava on ohjeena kuntien laatimissa yleis- ja asemakaavoissa. Etelä-Karjalan liitto laatii Etelä-Karjalan maakuntakaavan.

Vaihemaakuntakaava

Vaihemaakuntakaava tarkentaa ja täydentää maakuntakaavaa.

Yleiskaava

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava välittää ja tulkitsee osaltaan valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja maakunnallisia tavoitteita kaupungin suunnittelussa. Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet tiettyä ajankohtaa eli tavoitevuotta silmällä pitäen sekä osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi.

Oikeusvaikutteinen yleiskaava

Yleiskaavan voi maankäyttö- ja rakennuslain mukaan laatia joko oikeusvaikutteisena tai oikeusvaikutuksettomana. Oikeusvaikutteinen yleiskaava vaikuttaa muuhun suunnitteluun ja viranomaistahoihin (MRL 42 §). Oikeusvaikutteisella yleiskaavalla voidaan määrätä rakentamis- ja toimenpiderajoituksia (MRL 43 §) ja se voi toimia perusteena haettaessa MRL 99 §:n 3 momentin mukaista alueen lunastuslupaa. Yleiskaavan ollessa vireillä ja laadittavana kunta voi asettaa alueen rakennuskieltoon ja MRL 128 §:n mukaiseen toimenpiderajoitukseen. Yleiskaavan sisältövaatimukset on mainittu maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:ssä. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa

Osayleiskaava

Osayleiskaava käsittää osan kaupungin alueesta ja on tavallisesti koko kunnan yleiskaavaa tarkempi. Kaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto. Osayleiskaavan pohjalta alueelle laaditaan tarpeen mukaan asemakaavoja sekä muutetaan olevia asemakaavoja.

Vaikutusten arviointi

Kaavaa laadittaessa tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti selvittää kaavan vaikutukset mm. luontoon, maisemaan, kaupunkikuvaan, yhdyskuntarakenteeseen, talouteen, kulttuuriin ja sosiaalisiin olosuhteisiin. Lisäksi arvioinnista säädetään lain 9 §:ssä lain yleisissä säännöksissä.

Viranomaisneuvottelu

Viranomaisneuvottelu järjestetään Lappeenrannan kaupungin ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa valmisteltaessa yleis- ja asemakaavaa, joka koskee valtakunnallisia tai tärkeitä seudullisia alueidenkäyttötavoitteita tai joka muutoin on maankäytön, luonnonarvojen, kulttuuriympäristön tai valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta merkittävä. Neuvottelussa selvitetään kaavan laadintaan liittyvät valtakunnalliset, seudulliset ja muut keskeiset tavoitteet.

Kartat, jollei toisin mainittu: Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy, Lappeenrannan kaupungin ja Maanmittauslaitoksen maastotietokannan aineistojen 2012–2015 pohjalta.

TENGBOM ERIKSSON ARKKITEHDIT OY

MUISTIO

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

HYVÄRISTÖNMÄEN OSAYLEISKAAVA: ALOITUSVAIHEEN ASUKASTILAISUUS

Aika	maanantai 23.3.2015 klo 17:30	
Paikka	Hanhijärven kylätalo, Hanhijärventie 390, Lappeenranta	
Läsnä	Marjo Saukkonen	Lappeenranta, kaavoitus
	Riitta Moisio	Lappeenrannan Lämpövoima Oy
	Kirsi Ojapelto	Lappeenrannan Energia Oy
	Ilkka Räsänen	Lappeenrannan seudun ympäristötoimi
	Pekka Kautto	Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy
	Tilaisuudessa oli lisäksi läsnä noin 60 osallista.	

Kokouksen kulku

1. Avaus

Marjo Saukkonen avasi tilaisuuden. Hän kertoi, että tilaisuuteen puheenjohtajaksi kutsuttu Lappeenrannan tekninen johtaja Jussi Salo oli estynyt tulemasta. Osallistujalista laitettiin kiertoon.

2. Osayleiskaavatyön taustaa, Marjo Saukkonen

Marjo Saukkonen kertoi osayleiskaavoituksen taustoista, suunnittelun alustavasta aikataulusta sekä tiedottamisesta ja osallistumismahdollisuuksista. Osayleiskaavoitusta on edeltänyt Lappeenrannan jätevesien käsittelyn 23.9.2014 päättynyt ympäristövaikutusten arviointi (YVA), jonka perusteella kaupungin valtuusto päätti kokouksessaan 8.12.2014 hakea ympäristölupaa Hyväristönmäkeen sijoittuvalle jätevedenpuhdistamolle, purkuvesistönä Rakkolanjoki.

Helmikuussa 16.2.2015 järjestettiin neuvottelutilaisuus suunnittelualueen maanomistajille. Neuvottelun jälkeen puhdistamon tieyhteys päätettiin järjestää luoteesta Hanhijärventieltä

TENGBOM ERIKSSON ARKKITEHDIT OY
Meritullinkatu 11 C, FIN-00170 HELSINKI
puh 0108 354 200, fax 0108 354 249
Y-tunnus FI20462958
www.tengbom.fi

rakennettavan uuden tien kautta. Maanosto- ja lunastusasiat tulevat ajankohtaisiksi, kun osayleiskaavaluonnos on asetettu nähtäville.

Hyväristönmäen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetettiin nähtäville maaliskuun alussa 3.2.2015. Siinä kerrotaan mm. suunnittelun vaiheista, tiedottamisesta ja osallistumismahdollisuuksista. Saukkonen kertoi, että osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään nähtävillä koko kaavoitustyön ajan. Hyväristönmäen osayleiskaavaluonnos laitetaan nähtäville huhtikuussa 2015. Luonnos on nähtävillä kuukauden ajan, jolloin siitä on mahdollista antaa mielipiteitä.

Tieyhteyksien ja siirtoviemärilinjan suunnittelu ja rakennettavuusselvitysten teko on vielä kesken kaavaluonnoksen aikana.

3. Puhdistamohankkeen esittely, Riitta Moisio

Riitta Moisio esitteli jätevedenpuhdistamohankkeen historiaa, aikataulua ja suunnitelmia. Lappeenrannan Energian tytäryhtiöistä Lappeenrannan lämpövoima Oy on puhdistamon ympäristöluvan hakija ja vastaa laitosten hallinnasta ja suunnittelusta. Lappeenrannan Energiaverkot Oy puolestaan hallinnoi verkostoja ja vastaa viemärilinjojen suunnittelusta.

Lappeenrannan jätevesiasiaa on pyritty ratkaisemaan 2000-luvun alusta lähtien. Hyväristönmäkeä tarkasteltiin jätevedenpuhdistamon sijoituspaikkana YVA:ssa ensimmäisen kerran vuonna 2006. Suunnitellulle laitokselle ei kuitenkaan myönnetty ympäristölupaa. Vuonna 2011 ympäristölupaa haettiin jätevesien johtamiseksi Vuokseen. Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus velvoitti kuitenkin tekemään uuden YVA-prosessin. Vuosina 2012–2014 suoritetun YVA:n lopuksi yhteysviranomaisena toiminut Kaakkois-Suomen ELY-keskus piti mahdollisena puhdistettujen jätevesien johtamista Rakkolanjokeen tai Saimaaseen, Joutsenon edustan alueelle. Lappeenrannan kaupunginvaltuusto päätti YVA-selvitysten ja arviointien perusteella joulukuussa 2014, että ympäristölupaa tulee hakea Hyväristönmäkeen sijoittuvalle jätevedenpuhdistamolle, purkuvesistönä Rakkolanjoki.

Hyväristönmäelle on haettu lupaa jätevedenpuhdistamolle, jonka puhdistustulos on BAT+ -tasoa ja parempi kuin millään Suomessa käytössä olevalla puhdistamolla. Lisäksi Rakkolanjokeen johdetaan lisävettä, Saimaan kanavasta. Lisäveden johtaminen on ollut käynnissä loppuvuodesta 2014 alkaen. Tehostetun puhdistusprosessin ja lisäveden vuoksi puhdistetuilla jätevesillä ei olisi sellaisia vaikutuksia Rakkolanjoen ja Haapajärven vedenlaatuun, joiden vuoksi edellinen ympäristölupahakemus hylättiin. Uusiin suunnitelmiin perustuva ympäristölupahakemus on toimitettu Etelä-Suomen aluehallintovirastoon (AVI) joulukuussa 2014.

Ympäristölupahakemuksessa on esitetty jätevedenpuhdistamon tekniikka esisuunnitelmatasoisesti. Alustavat tekniset suunnitelmat tarkentuvat yleissuunnittelu- ja toteutussuunnitelmavaiheessa. Moisio esitteli puhdistamon alustavaa sijoitussuunnitelmaa, jonka alustavassa aluevarauksessa on huomioitu tilavarauksina puhdistamon lisäksi mm. lietteen loppukäsittely mädättämällä tai polttamalla. Lietteen käsittelylle ei kuitenkaan ole haettu ympäristölupaa, eikä käsittelymenetelmästä ole päätöstä.

Jätevesien siirtolinjoiksi esitettiin kolme alustavaa vaihtoehtoa. Linjauspäätös edellyttää vielä mm. geologisia maastotutkimuksia. Siirtolinjalle varataan noin 25 metrin levyinen alue, joka hoidetaan puuttomana; peltoalueita voi kuitenkin viljellä.

Puhdistamohanke jatkuu vuosina 2015–2016 yleissuunnittelulla. Lupapäätös arvioidaan myönnettävän vuoden 2016 aikana. Laitoksen toteutussuunnittelu on aikataulutettu vuosille 2017–2018 ja rakentaminen 2019–2021.

4. **Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä alustavan osayleiskaavaluonnoksen esittely, Pekka Kautto**

Pekka Kautto kertoi Hyväristönmäen osayleiskaavoituksen tavoitteista, aikataulusta, osallistumismahdollisuuksista ja kaavaa varten laadituista selvityksistä sekä esitteli alustavaa osayleiskaavaluonnosta.

Osayleiskaavan ensisijaisena tavoitteena on mahdollistaa jätevedenpuhdistamon sijoittuminen alueelle. Suunnittelussa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon alueen luonnonarvot, maisema, muinaismuistot, maakaasuputket ja muut mahdolliset merkittävät kohteet sekä mielipiteet ja lausunnot.

Kautto esitteli Etelä-Karjalan maakuntakaavaa ja totesi, että Hyväristönmäki sijoittuu maakuntakaavassa taajamatoimintojen alueen reunalle. Suunnittelualueen eteläosan läpi kulkevat maakaasuputket on merkitty maakuntakaavaan.

Hyväristönmäen alueen pohjois- ja länsiosiin on laadittu selvityksiä Lappeenrannan keskustaajaman Eteläisen osa-alueen osayleiskaavatyön yhteydessä. Selvityksiä on hyödynnetty Hyväristönmäkeä koskeva suunnittelussa. Niitä on kuitenkin täydennetty ja tarkennettu Hyväristönmäen alueelle. Alueen luonnonarvoiltaan merkittävät kohteet esitettiin kartalla. Luontoselvitystä täydennetään kevään aikana maastokäynnillä ja kesällä lepakkokartoituksella.

Kautto esitteli selvitysten jälkeen alustavan kaavaluonnoksen. Alustavalla kaavakartalla on jätevedenpuhdistamoa varten aluevaraus yhdyskuntateknisen huollon alueelle. Ympäröivät alueet on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla ei sallita asuinrakentamista. Karttaan on lisäksi merkitty mm. luonnonarvoiltaan merkittävät kohteet, kiinteä muinaisjäänne, maakaasuputket ja tieyhteydet. Maakaasuputkien suuntainen hiihtolatu osoitettiin ohjeellisena ulkoilureittinä, jonka linjausta tarkistettiin hieman etäämmälle jätevedenpuhdistamosta. Alustavassa kaavaluonnoksessa esitettyyn puhdistamon aluevaraukseen on tulossa vielä muutoksia puhdistamon aluevarauksen osalta ennen nähtäville laittamista.

Osayleiskaavaprosessi esitettiin aikataulukaaviona. Aikataulu on alustava ja siihen on jo tullut muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkistamisen jälkeen viranomaisneuvottelussa esitettyjen selvitys- ja sisältövaatimusten vuoksi. Osayleiskaavaluonnos asetetaan nähtäville lähiaikoina ja siitä voi antaa kirjallista palautetta.

5. Keskustelu

Asukastilaisuuden aikana käytiin vilkasta keskustelua etenkin puhdistamon sijoittamisesta Hyväristönmäelle, tiedottamisesta ja osallistumisesta sekä puhdistamon ja mahdollisesti sen yhteyteen mahdollisesti toteutettavan mädättämön hajuhaitoista. Keskustelua käytiin osittain jo esitysten kuluessa.

<u>Jätevesipuhdistamon sijainti</u>
Jätevedenpuhdistamon sijaintipaikkaa kritisoitiin erityisesti siitä, että se on liian lähellä asutusta. Yleisöstä ehdotettiin useita vaihtoehtoisia sijainteja puhdistamolle, esim. Kukkuroinmäki ja Hyväristönmäen esitettyä puhdistamopaikkaa etelämmäs. Sijaintipaikan valintaa koskeviin kysymyksiin vastattiin, että Hyväristönmäki valikoitui jo ympäristövaikutusten arvioinnissa ensisijaiseksi sijoituspaikaksi. YVA:sta poikkeavan sijoituspaikan valinta edellyttää uusia selvityksiä ja uutta ympäristövaikutusten arviointia.

<u>Tiedottaminen ja osallistuminen</u>
Tiedottamisesta todettiin, että ympäristövaikutusten arviointityön yhteydessä on järjestetty yleisötilaisuudet Lappeenrannan kaupungintalolla sekä ohjelma-, että selostusvaiheessa.

Tiedottaminen, arviointiohjelmasta ja -selostuksesta kuuleminen sekä muu osallistuminen on hoidettu YVA-lain edellyttämällä tavalla.

- *Ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta järjestettiin yleisölle avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus elokuussa 2013 YVA-ohjelman nähtävillä oloaikana. Yhteysviranomaisen koolle kutsumassa tilaisuudessa esiteltiin hanketta ja arviointiohjelmaa. Yleisöllä oli mahdollisuus esittää näkemyksiään ympäristövaikutusten arvioinnista ja hankkeesta.*
- *Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta järjestettiin avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus toukokuussa 2014 YVA-selostuksen nähtävillä oloaikana.*
- *YVA-selostuksen yhteydessä toteutettiin asukaskysely, jolla selvitettiin hankealueen vaikutuspiirin asukkaiden suhtautumista hankkeeseen. Lisäksi eri sidosryhmien (esimerkiksi asukasyhdistykset, luontoseurat jne.) näkemyksiä selvitettiin pienryhmätyöskentelyn ja avainhenkilöhaastattelujen avulla.*
- *Hankkeesta ja sen ympäristövaikutusten arvioinnista tiedotettiin myös yleisen tiedonvälityksen yhteydessä, kuten lehdistötiedotteilla ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen internet-sivuilla.*
  (Lappeenrannan Lämpövoima Oy; Jätevesien käsittelyn ympäristövaikutusten arviointi, Ympäristövaikutusten arviointiohjelma 8.5.2013 ja -selostus 28.4.2014)

Ympäristövaikutusten arviointiin liittyvän tiedottamisen ja osallistumisen lisäksi on paikallisissa sanomalehdissä kirjoitettu puhdistamohankkeesta lukuisia kertoja viimeisten kahden vuoden aikana.

Asukastilaisuuteen osallistuneista monet kertoivat kuitenkin kokeneensa, ettei heillä ollut mahdollisuutta vaikuttaa puhdistamon sijaintipäätökseen. Monet osallistujat kokivat lisäksi, että osayleiskaavan aloitusvaiheen yleisötilaisuus oli ensimmäinen tilaisuus, jossa heillä oli mahdollisuus mielipiteensä esittämiseen.

Todettiin, että ympäristölupahakemuksesta päätöksen tekevä aluehallintovirasto tulee asian lähiaikoina kuuluttamaan ja asettamaan nähtäville. Kaikki asianosaiset tahot voivat toimittaa tässä yhteydessä AVI:lle mielipiteensä asiasta.

<u>Hajuhaitat</u>
Yleisöstä kerrottiin, että eräillä paikkakunnilla jätevedenpuhdistamojen hajuhaitat ovat levinneet jopa neljän kilometrin etäisyydelle laitoksesta. Erityisesti laitoksen yhteyteen mahdollisesti sijoitettavan mädättämön arveltiin aiheuttavan hajuhaittoja. Hajuhaittojen arveltiin laskevan asuinkiinteistöjen arvoa ja haittaavan mm. leipomoiden toimintaa. Yleisöstä kysyttiin mahdollisuuksista saada korvauksia hajuhaitoista ja niistä johtuvasta kiinteistöjen arvonalennuksesta.

Riitta Moisio kertoi, että eniten hajua aiheuttavat, kuten jätevesien esikäsittelyyn ja lietteenkäsittelyyn liittyvät puhdistamotoiminnot tulevat sijoittumaan suljettuihin tiloihin, joista ilma kootaan hajuhaittojen poistojärjestelmään. Hyväristönmäkeä verrattiin Toikansuohon, jossa lähimmät asuinrakennukset ovat alle 300 metrin etäisyydellä puhdistamosta, eikä hajuhaitoista ole tullut tietoon valituksia. Kiinteistöjen arvonalennukseen liittyen voi kysyä alkajaisiksi neuvoa Lappeenrannan kaupungin kiinteistö- ja mittausosastolta.

Rakkolanjoen tilaa koskevaan keskusteluun todettiin, että uusi puhdistamo ja lisäveden johtaminen tulevat parantamaan vedenlaatua. Ravinteet ovat kertyneet ja varastoituneet järven pohjalietteeseen kauan ja vaikuttavat edelleen veden laatuun.

Saimaan kanavasta otettavan veden laatua koskeviin epäilyksiin todettiin, että Saimaan veden laatu on huomattavasti parempi kuin Rakkolanjoessa. Yleisöstä epäiltiin, että lisävesiputkesta Rakkolanjokeen tuleva tumma vesi johtuisi siitä, että vesi otetaan kanavan pohjasta.

Todettiin, että poikkeuksellinen sulamiskausi on mahdollisesti vaikuttanut veden laatuun. Todelliset vaikutukset ilmenevät pidemmän ajan kuluessa. Ilkka Räsänen Lappeenrannan seudun ympäristötoimesta kertoi, että Rakkolanjoessa tapahtuneeseen muutokseen on reagoitu ja Rakkolanjoesta on otettu vesinäytteitä veden tummentumisen johdosta, mutta näytteiden tuloksia ei ole vielä saatu.

6. Jatkotoimenpiteet

Hyväristönmäen osayleiskaavaluonnos asetetaan nähtäville kevään aikana.

Hanhijärven kyläyhdistys yrittää järjestää tapaamisen Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen edustajan kanssa.

Asukastilaisuuden jälkeen sovittiin pienemmän porukan kanssa, että myös Hyväristönmäen osayleiskaavan luonnosvaiheen nähtävilläoloaikana järjestetään asukastilaisuus. Mikäli Hanhijärven kyläyhdistys ei saa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen edustajaa paikalle, edusta- ja voidaan kutsua luonnosvaiheen asukastilaisuuteen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan saa esittää kommentteja koko kaavoitusprosessin ajan.

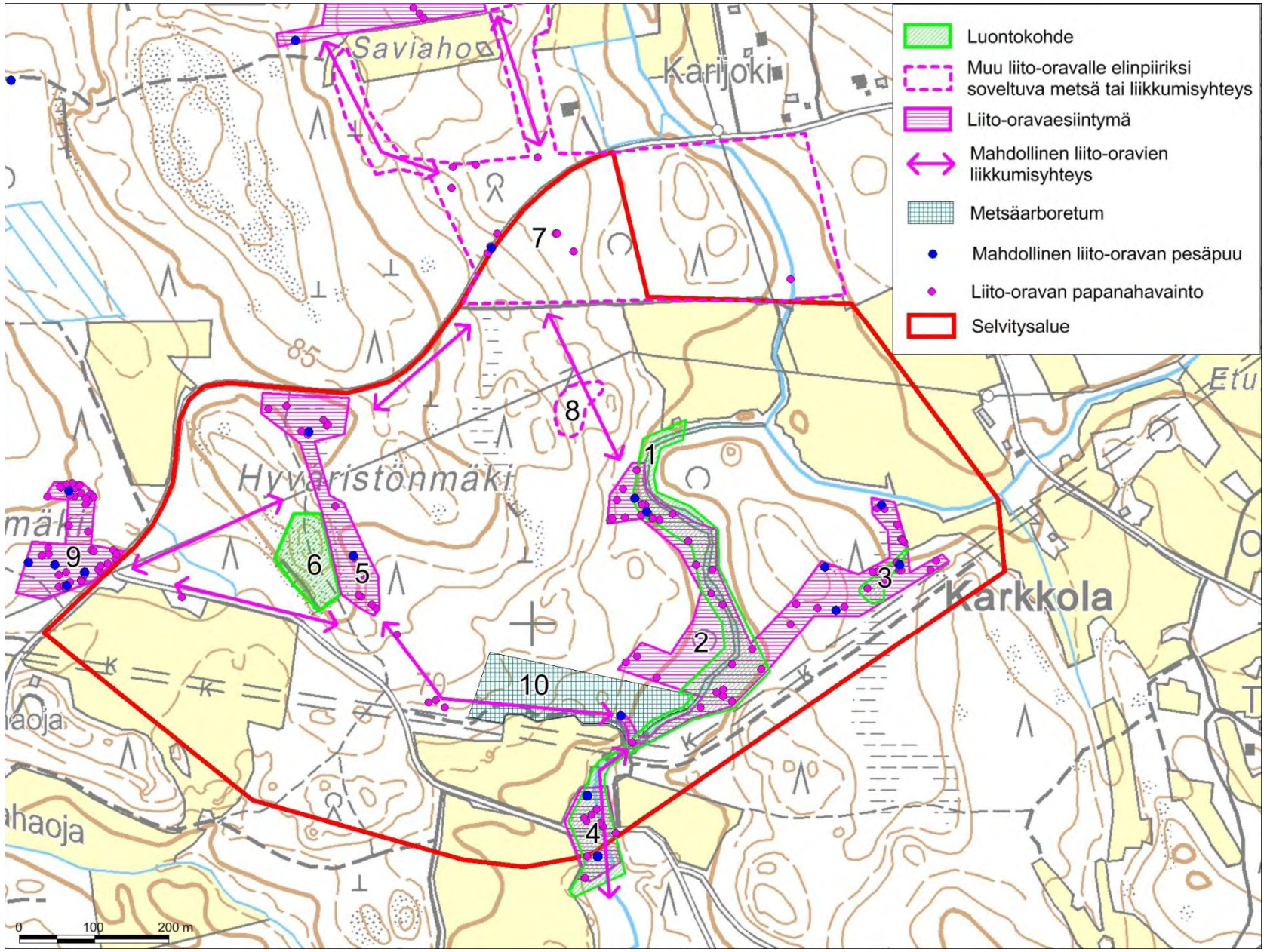
7. Tilaisuuden päättäminen

Marjo Saukkonen päätti asukastilaisuuden noin klo 19:15.

Muistion laati:
Pekka Kautto
Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy
pekka.kautto@tengbom.fi
+358 108 354 230

Jakelu: Kokoukseen osallistuneet

NRO	NIMI	TYYPPI	ARVO	TIETOLÄHDE	LISÄTIETO
1	Rakkolanjoki	rehevä jokivarsi	muu luontokohde	Pöyry 2013 ja 2015	luonnontila muuttunut, II luokan lepakkoalue
2	Rakkolanjoen liito-oravaesiintymä	liito-orava	luontodirektiivin liitteen IVa-lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja	Pöyry 2015	liito-oravaesiintymä 2015, kolopuita ja pönttöjä, ydinalueet koillis- ja luoteisosissa
3	Itäosan lampare ja uoma	pienvesi, lehtolaikku	mahdollinen metsälakikohde tai muu luontokohde	Pöyry 2015	
4	Rakkolanjoen eteläosan liito-oravahavainnot	liito-orava	mahdollisia luontodirektiivin liitteen IVa-lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja	Pöyry 2015	papanahavaintoja 2015, kolopuu ja pönttöjä, on osa pohjoispuolen esiintymää tai liikkumisreitti
5	Hyväristönmäen liito-oravaesiintymä	liito-orava	luontodirektiivin liitteen IVa-lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja	Pöyry 2015	liito-oravaesiintymä 2015, pönttöjä, ydinalueet pohjois- ja eteläosissa
6	Hyväristönmäen kallio	kallio	mahdollinen metsälakikohde tai muu luontokohde	Pöyry 2013	III luokan lepakkoalue
7	Saviahon liito-oravaesiintymä ja havainnot	liito-orava	mahdollisia luontodirektiivin liitteen IVa-lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja	Pöyry 2009, 2013, 2014 ja 2015	tien eteläpuolella papanahavaintoja 2015, tien pohjoispuolelta useana vuonna papanahavaintoja ja liito-oravaesiintymä, eteläosa on osa pohjoispuolen esiintymää tai liikkumisreitti
8	Sähkölinjan haavikko	liito-orava	mahdollisia luontodirektiivin liitteen IVa-lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja	Pöyry 2015	ei havaintoja 2015, järeitä haapoja, joiden joukossa kolopuita
9	Korkiamäen liito-oravaesiintymä	liito-orava	luontodirektiivin liitteen IVa-lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja	Pöyry 2015	liito-oravaesiintymä 2015, pönttöjä
10	Hyväristönmäen metsäarboretum	puulaji- ja erikoismuototaimisto, noro	noro mahdollinen metsälakikohde	Rantanen 2015, Pöyry 2015	

Luontokohde
Muu liito-oravalle elinpiiriksi soveltuva metsä tai liikkumisyhteys
Liito-oravaesiintymä
Mahdollinen liito-oravien liikkumisyhteys
Metsäarboretum
Mahdollinen liito-oravan pesäpuu
Liito-oravan papanahavainto
Selvitysalue
Saviahon
Karijoki
Hyväristönmäki
Karkkola
Etu
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
0
100
200 m